

AKTIVNOST JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU NA REALIZACIJI SISTEMA ZAŠTITE POTROŠAČA

Sastanak Komisije za standarde iz oblasti uporednih ispitivanja proizvoda i usluga Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju

Problemu kvaliteta proizvoda i usluga u prometu i zaštite potrošača od nekvalitetnih proizvoda i usluga kod nas se pridaje sve više značaja. Postalo je neophodno da se rešavanju ovog problema priđe sistematski, stručno i na najkorisniji način za potrošače.

Jugoslovenski zavod za standardizaciju je formirao Komisiju za standarde koji treba da regulišu sistem zaštite kvaliteta u prometu u kojoj su najaktivnije uključeni predstavnici potrošača.

Dana 1977. 02–23 Komisija je održala svoj treći sastanak na kome su usvojeni predlozi sledećih standarda:

- JUS A.K4.001** — Uporedno ispitivanje proizvoda široke potrošnje;
- JUS A.K4.002** — Izrada standarda za metode merenja osobina proizvoda široke potrošnje;
- JUS A.K4.003** — Predlog za podnošenje zahteva za izradu standarda o ispitivanju proizvoda široke potrošnje u prometu.

Razmatran je i nacrt standarda:

- JUS A.K4.004** — Opšti kriterijumi za uporedno ispitivanje kvaliteta prehrambenih proizvoda i pića za koji je dogovoreno da se da na javnu diskusiju.

Razmatran je plan rada Komisije. Dogovoreno je da Komisija u ovoj godini radi na daljem dograđivanju sistema uporednih ispitivanja, putem opštih standarda, i na definisanju organizacije i načina sprovođenja sistema uporednih ispitivanja. Zaključeno je da prioritet treba dati standardima koji će regulisati sledeće:

- *Uslove koje treba da ispuni organizacija koja je odgovorna za sprovođenje uporednih ispitivanja;*
- *Uzorkovanje proizvoda u sistemu uporednih ispitivanja;*
- *Označavanje proizvoda i informisanje o sistemu uporednih ispitivanja.*

Komisija će takođe razmatrati i predloge standarda zainteresovanih organizacija potrošača, poslovnih ili interesnih zajednica i dr.

Za izradu predloga organizacije i načina sprovođenja sistema uporednih ispitivanja kao i izradu predloga poslovnika o radu Komisije odlučeno je da se formira „radna grupa za izradu nacrtu ovih dokumenata“.

Da bi se obezbedilo učešće potrošača pri izradi i donošenju standarda, koji su od interesa za potrošače, formiraće se grupe od članova Komisije, koje će učestvovati u radu na standardizaciji robe široke potrošnje.

Na kraju je dogovoreno da naziv Komisije bude: **Komisija za standarde iz oblasti uporednih ispitivanja proizvoda i usluga** i dat je predlog da se proširi predstavnicima Saveta, odnosno Veća republičkih organizacija potrošača i gradskih konferencija potrošača, republičkih i pokrajinskih centara i republičkih inspektorata.

Očigledno je da će na ovom značajnom poslu, od najšireg društvenog interesa, Komisija imati intenzivnu aktivnost do konačne realizacije sprovođenja sistema uporednih ispitivanja.

IZMENE U PREDMETU RADA TC 46/IEC

Sredinom 1976. godine nacionalnim komitetima TC 46 je dostavljen upitnik: „Da li ste saglasni da podkomitet SC 46C/IEC priprema međunarodne standarde za niskofrekvencijske kablove sa polietilenskom izolacijom i omotače za upotrebu u mesnoj kablovskoj telefonskoj mreži“. (Dokument 46C/Secretariat/71.).

Rok za dostavljanje odgovora bio je 1976. 06–30.

Na zasedanju u Stokholmu, septembra 1976., diskutovani su prispeli odgovori. Osam zemalja je glasalo protiv:

Australija
Austrija
Belgija
Francuska

Nemačka
Italija
Japan
Velika Britanija

Petnaest zemalja je glasalo za pripremu standarda pomenutih u upitniku:

Argentina	
Bugarska	Norveška
Kanada	Poljska
Čehoslovačka	Švedska
Finska	Švajcarska
Mađarska	SAD
Irska	SSSR
Holandija	Jugoslavija

Na bazi diskusije i zaključaka predložena je izmena u predmetu rada podkomiteta SC 46C a, samim tim i komiteta TC 46.

Izmena je prihvaćena od strane komiteta TC 46, tako da domen rada komiteta TC 46/IEC sada obuhvata: „Pripremu međunarodnih standarda koji se odnose na kablove, žice, talasovode i pribor namenjene za telekomunikacionu opremu i uređaje koji koriste sličnu tehniku. Kad god je moguće koordiniraće se rad TC/IEC i CCITT (ITU)“.

Napomena: Kablovi i talasovodi namenjeni za javne telekomunikacione mreže nisu predmet rada komiteta TC 46/IEC, sa izuzetkom niskofrekventnih kablova, izolovanih poliolefinom za spoljašnju upotrebu.

Izmene u predmetu rada komiteta TC 46/IEC su prihvaćene i na plenarnom zasedanju CCITT/ITU oktobra 1976. u Ženevi. Na bazi ovih zaključaka je u podkomitetu SC 46C/IEC oformljena radna grupa WG 4-NF kablovi sa poliolefinskom izolacijom za spoljašnju upotrebu.

Zadatak radne grupe je da pripremi predlog standarda za pomenute kablove na bazi dokumenata:

46C (Švedska) 67

46C (Francuska) 62

46C (Kanada) 16

i komentara na njihov tekst.

Predlog mora da sledi i dokument 46C (Stokholm/Holandija) 17, CCITT preporuke za mesne telefonske mreže, objavljene 1968. 07–01 god. i postojeće standarde komiteta TC 46/IEC, a ne sme da bude u koliziji sa ostalim odgovarajućim CCITT preporukama.

(RM 1912/TC 46/IEC i RM 1948/SC 46C/IEC)

ANOTACIJE PREDLOGA JUGOSLOVENSKIH STANDARDA

Predloge standarda koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremio je Savez jugoslovenskih laboratorija – Odbor za kamen u zajednici sa stručnjacima Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju i predstavnicima proizvođača i potrošača i zainteresovanih ustanova.

Svi tekstovi predloga standarda umnoženi su i dostavljeni zainteresovanim organizacijama i institucijama da stave svoje primedbe. Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti predlozi se stavljaju na javnu diskusiju i svi zainteresovani se obaveštavaju da je –ROK ZA DOSTAVLJANJE PRIMEDBI 1. JUN 1977. godine. Zainteresovani koji nisu primili navedene predloge mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35/II, sa zahtevom da im se isti dostave.

iz oblasti građevinarstva

- JUS B.B8.012** Prirodni kamen. Ispitivanje čvrstoće na pritisak
- JUS B.B8.017** Ispitivanje čvrstoće kamena na savijanje
- JUS B.B8.043** Ispitivanje prirodnog kamena. Ispitivanje kamenog agregata pomoću Devolove mašine
- JUS B.B8.044** Ispitivanje prirodnog kamena. Ispitivanje postojanosti prema mrazu odnosno prema atmosferilijama
- JUS B.B8.200** Prirodni kamen. Ploče za oblaganje zidova i podova. Oblik, dimenzije i klasifikacija

iz oblasti rudarstva

- JUS B.M2.100** Jamska metalna podgrada. Klasifikacija, uslovi primene i metode određivanja poprečnog preseka
- JUS B.M2.103** Jamska metalna podgrada. R1 – profil
- JUS B.M2.104** Jamska metalna podgrada. Zvonasti profil
- JUS B.M2.105** Jamska metalna podgrada. Šinski profil
- JUS B.M2.106** Jamska metalna podgrada. Ispitivanje kvaliteta profila
- JUS B.M2.191** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir tipa A sa 1 kolosekom bez lokomotivske vuče
- JUS B.M2.203** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir tipa A sa 2 koloseka bez lokomotivske vuče
- JUS B.M2.192** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir tipa A sa 1 kolosekom i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.204** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir tipa A sa 2 koloseka i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.195** Jamska čelična podgrada. Popustljiv čelični okvir sa visokim svodom sa 1 kolosekom bez lokomotivske vuče
- JUS B.M2.206** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir sa visokim svodom sa 2 koloseka bez lokomotivske vuče

- JUS B.M2.196** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir sa visokim svodom sa 1 kolosekom i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.207** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir sa visokim svodom sa 2 koloseka i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.197** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir sa transportnom trakom
- JUS B.M2.208** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir sa transportnom trakom i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.215** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir tipa A sa transportnom trakom
- JUS B.M2.227** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir tipa A sa transportnom trakom i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.491** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir za hodnike kružnog oblika sa 1 kolosekom bez lokomotivske vuče
- JUS B.M2.503** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir za hodnike kružnog oblika sa 2 koloseka bez lokomotivske vuče
- JUS B.M2.492** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir za hodnike kružnog oblika sa 1 kolosekom i sa lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.504** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir za hodnike kružnog oblika sa 2 koloseka sa lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.505** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir za hodnike kružnog oblika sa transportnom trakom i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.493** Jamska metalna podgrada. Popustljiv čelični okvir za hodnike kružnog oblika sa transportnom trakom

ODRŽANI SASTANCI

Sastanak TO 51, JEK-a, za magnetske sastavne delove i ferite održan je 11. januara 1977. godine u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd.

Sastanku su prisustvovali predstavnici ISKRA-IKM, ISKRA-feriti, ISKRA-KTD, Nikola Tesla Zagreb, Ei-fabrika ferita i predstavnici Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju. Na sastanku je izabran Šipek Tone, dipl.inž. (Iskra-feriti) za novog sekretara TO 51. Odati je priznanje dosadašnjem sekretaru Antonu Modicu, dipl.inž. na višegodišnjem uspešnom radu i rukovođenju ovim tehničkim odborom.

Za zasedanje TC 51, IEC od 28. marta do 1. aprila 1977. godine u Budimpešti, analizirani su materijali, zauzeti su po istima stavovi i predloženi su članovi jugoslovenske delegacije. Izvršena je analiza važećih standarda iz ove oblasti i definisani su zadaci na reviziji postojećih i izradi predloga novih JUS standarda.

Dogovoreno je da se na sledećem sastanku, aprila o. g., na kome treba da prisustvuju i glavni potrošači feritnih delova (Ei-OOUR TV A), E-OOUR VF uređaji, TOC-Beograd, JZ PTT ISKRA-TEN, Gorenje) razmatra konačni predlog o povlačenju standarda JUS N.R8.016 do JUS N.R8.040, JUS M.B2.123 i JUS M.B2.124, kao i da se odmah pristupi izradi nacrtu JUS N.R8.101 „Jezgra za kalemovne i transformatore za telekomunikacije. Metode merenja.

Sastanak TO 76, JEK-a za lasere, održan je 14. januara 1977. godine u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd. Sastanku su prisustvovali predstavnici VMA Beograd, VTI Beograd, Ei-Niš, ISKRA elektronska optika Ljubljana, TOC Beograd i JZS.

Na sastanku su analizirani predlozi standarda JUS N.S9.020, „Lasersko zračenje, medicinska zaštita“ i JUS N.S9.025 „Obeležavanje laserskih proizvoda“ kao i materijali koji će se razmatrati na zasedanju TG 76, IEC od 6. do 8. juna 1977. godine u Moskvi.

Određeni su članovi jugoslovenske delegacije za ovo zasedanje. Istaknuta je potreba za što skorijim izdavanjem standarda iz oblasti bezbednosti od laserskih zračenja, kao i izradu predloga standarda JUS „Tehnička zaštita od laserskog zračenja“.

Sastanak TPO 12 B, JEK-a za bezbednost elektronskih aparata i uređaja održan je 15. februara 1977. godine u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd. Sastanku su prisustvovali predstavnici Gorenje, Ei-Niš, ISKRA-IKM Ljubljana, RIZ Zagreb i JZS.

Za zasedanje SC 12 B, IEC u Moskvi od 7. do 10. juna, analizirani su materijali u vezi sa dnevnim redom, zauzeti su po istima stavovi i predloženi su naši delegati. Posebno je analiziran stav po jugoslovenskom predlogu 12 B (Jugoslavija) 7, „Kratke veze na štampanim kolima“ koji je na dnevnom redu zasedanja.

Dogovoreno je da se pristupi predlogu jugoslovenskih standarda iz oblasti bezbednosti elektronskih aparata i izradi dopuna standarda JUS N.N0.201 i N.N0.202.

SASTANCI KOJI ĆE SE ODRŽATI

Sastanak **stručne komisije za hidroforske posude** održaće se 16. marta 1977. godine u 10 časova u Jugoslovenskom za-

vodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, IV sprat, sala 97, sa sledećim dnevnim redom:

— razmatranje i konačna redakcija predloga revizije jugoslovenskog standarda

JUS M.E.2.100 — Hidroforske posude. Glavne mere i uslovi kvaliteta

standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda
za standardizaciju — beograd

IZDAVAČ

Jugoslovenski zavod za standardizaciju,
Slobodana Penezića-Krcuna 35
Beograd
Telefon 643-557
P. F. 933

PRODAVNICA JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

Kneza Miloša 16, Beograd
Cena pojedinom primerku din. 24. —
Godišnja pretplata din. 120 — Pretplatu slati neposredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, Ul. Kneza Miloša br. 16, pošt. fah br. 933 ili na evidentni račun 60805-845-614
Telefon 641-965

„JUS informacije“ izdaje Jugoslovenski zavod za standardizaciju kao separat biltena „Standardizacija“.

Primerki su besplatni, izlazi dva puta mesečno. Adresa: Slobodana Penezića Krcuna 35, Beograd.

Telefoni grupa za rudarstvo i metalurgiju 683-947; grupa za građevinarstvo 681-346; grupa za hemiju 683-067; grupa za

41

428/1977/1

700052555.1,5

COBISS 0

OBAVEŠTENJA

PROMENA SEKRETARA T

TO 35, JEK — za primarne ćelije i baterije

Na osnovu predloga sa sastanka TO 35 od 1977. 02-09. god., preduzeće „Croatia“, Tvornica baterija, svetiljki, prigušnica, Zagreb, Koturaška 69 je imenovalo Mariju Tomečak, dipl.ing., direktora kontrole kvaliteta, za sekretara TO 35, JEK-a, na mesto prof.ing. Mirka Barišića, koji je otišao u drugu radnu organizaciju.

Jugoslovenski elektrotehnički komitet se zahvaljuje prof.ing. M. Barišiću na njegovom uspešnom dugogodišnjem radu i zalaganju na domaćem i međunarodnom planu na pripremi standarda iz ove oblasti i rukovođenju sekretarijatom TO 35, JEK-a.

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU
IZDAJE SVOJ BILTEN „STANDARDIZACIJA“
DVOMESEČNO KAO SVOJE STRUČNO GLASILO U
KOME SARADNICI ZAVODA I SPOLJNI SARADNICI
OBRAĐUJU:

- ZNAČAJNE TEME IZ SVIH OBLASTI STANDARDIZACIJE, KVALITETA PROIZVODA I USLUGA I ZAŠTITE POTROŠAČA;
- STALNE INFORMATIVNE RUBRIKE U VEZI SA OBJAVLJENIM JUGOSLOVENSKIM, ISO, IEC I SEV STANDARDIMA, KALENDAR DOGAĐAJA POMENUTIH MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA KAO I LISTU NOVIH PUBLIKACIJA.

UKOLIKO ŽELITE DA SE PRETPLATITE NA BILTEN MOLIMO VAS DA SE ZA SVA OBAVEŠTENJA U VEZI SA PRETPLATOM OBRATITE NAŠOJ PRODAVNICI U ULICI KNEZA MILOŠA, BR. 16, BEOGRAD ILI NA TELEFON 641-965.

mašingradnju i saobraćaj 683-643; grupa za elektrotehniku 646-881; grupa za poljoprivredu i šumarstvo 683-955; grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 683-947; grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 645-437; grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 645-437; Standardoteka 657-366. Teleks 12089 Poštanski fah 933.